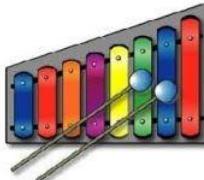

Όνομα :

Ημερομηνία :

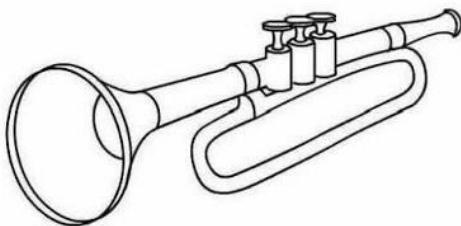
Πίνακας διπλής εισόδου για τα μουσικά όργανα : Ξεχώρισε τα ανάλογα με το είδος τους . Σημείωσε με ένα X το σωστό τετραγωνάκι .

	 κρουστά	 πνευστά	 έχχορδα	 πληκτροφόρα
				
				
				
				
				
				

Όνομα :

Ημερομηνία :

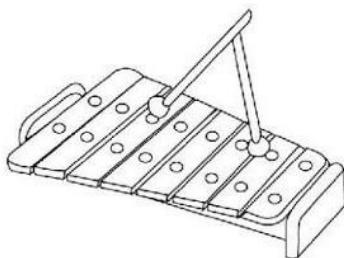
Μουσικά όργανα : Ένωσε την κάθε εικόνα με τη λέξη .

φλογέρα

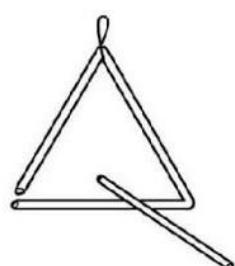
άρπα

ξυλόφωνο

τρίχωνο

τρομπέτα

Κουδουνίστρες

Υλικά: Διάφορα κουτάκια,
σπόροι ή άλλα μικρά αντικείμενα,
ξυλάκια

Κατασκευάζονται από κουτάκια όπως κουτιά nescafé, αναψυκτικού, πλαστικά ποτήρια κλεισμένα από τη μία μεριά ή 2 πλαστικά ποτήρια κολλημένα στο ανοικτό τους μέρος με μία ταινία ή μικρές κολοκύθες. Μέσα στα κουτιά μπορούμε να τοποθετήσουμε φακές, ρύζι, κουμπιά, χαλικάκια, σπόρους ή ροδέλες ανάλογα με τον ήχο που θέλουμε να παράγουμε. Τέλος μπορούμε να στηρίξουμε την κατασκευή σε μαλαβή από ξυλάκια ή καλαμάκια.

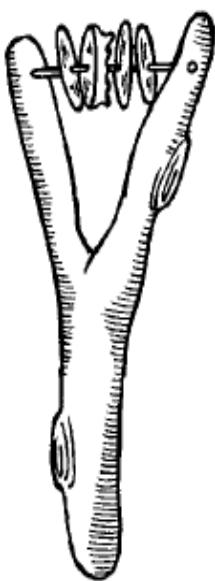
Οι κουδουνίστρες μπορούν να ακολουθήσουν ένα ρυθμικό σχήμα αν τις κουνήσουμε ρυθμικά, είτε να παράγουν ένα μικρό θόρυβο αν τις κουνήσουμε μαλακά. Χρησιμοποιούνται συχνά ως ρυθμικά όργανα στη λατινοαμερικανική μουσική με την ονομασία «μαράκας».

Σείστρα

Υλικά: Κλωνάρι σε σχήμα Y,
επίπεδοι μεταλλικοί δίσκοι

Τα σείστρα χρειάζονται ένα ξύλο σε σχήμα Y (κλωνάρι), Μεταξύ των δύο πάνω άκρων δένουμε ένα σκοινί στο οποίο περνάμε καπάκια από αναψυκτικά, ροδέλες, κοχύλια ή κουδουνάκια. Αντί για κλωνάρι μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε και στεφάνια κρεμώντας στην περιφέρεια τα ηχογόνα αντικείμενα.

Τα σείστρα παίζονται όπως και οι κουδουνίστρες. Σείστρα υπήρχαν ήδη από την αρχαία Ελλάδα και Αίγυπτο. Ονομάζονται σείστρα από το ρήμα σείω που σημαίνει κουνώ παλινδρομικά.

Κρόταλα

Υλικά: 2 μακρόστενα ξύλα με επίπεδη επιφάνεια,
λαστιχάκι ή ένα κομμάτι σαμπρέλα,

Είναι δύο ξύλα με επίπεδη ή κοῦλη επιφάνεια που παράγουν θόρυβο όταν οι δύο επιφάνειες κρούνονται μεταξύ τους. Κατασκευάζονται από δύο κομμάτια ξύλο (περ. 12Χ2Χ1 εκ.) που πιάνονται από τη μία μεριά με ένα λαστιχάκι ή μια τεντωμένη σαμπρέλα. Το άνοιγμά τους μπορούμε να το ελέγξουμε αν στη μεριά που πιάνονται τρίψουμε λίγο τις ακμές.

Παραλλαγή: αντί για ξύλα μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε και όστρακα.

Τα κρόταλα κρατιούνται μέσα στην παλάμη και ηχούν με ανοιγοκλείσιμο του χεριού ή κρατιούνται με το ένα χέρι και κτυπιούνται πάνω στο άλλο ρυθμικά. Εμφανίζονται στην αρχαία Ελλάδα κατασκευασμένα από επίπεδα ή κοῦλα ξύλα ή από όστρακα ενώ σε παρόμοια μορφή χρησιμοποιούνται στην ισπανική μουσική αλλά και την κλασική ορχήστρα με την ονομασία «καστανιέτες».

Ξυλάκια

Υλικά: 2 κυλινδρικά ξυλάκια

Πρόκειται για δύο μακρόστενα κυλινδρικά ξύλα μεγέθους 10-15 εκ. Όσο πιο ξερά είναι τα ξύλα τόσο πιο έντονο ήχο έχουν.

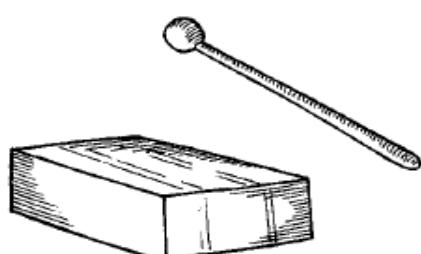
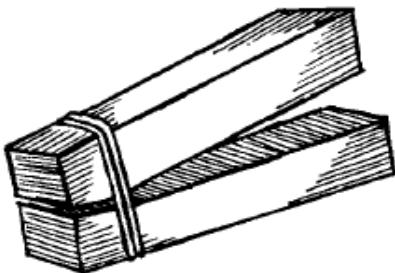
Παίζονται κρατώντας το καθένα με το κάθε χέρι έτσι ώστε να σχηματίζεται κοιλότητα ως αντηχείο και κτυπιούνται μεταξύ τους ακολουθώντας κάποιο ρυθμό. Τα ξυλάκια συναντιούνται στη μουσική πολλών “πρωτόγονων” πολιτισμών στην Αφρική και τη Λατ. Αμερική.

Κασετίνα (γούντμπλοκ)

Υλικά: Ξύλινο κουτί,
μπαγκέτα

Είναι ένα ξύλινο κουτί (π.χ. από πούρα). Αντί για κουτί μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε και ένα κομμάτι συμπαγές ξύλο με μια σχισμή.

Παίζεται με μπαγκέτα (βλ. κατ.). Κτυπώντας σε διαφορετικά σημεία παράγεται συνήθως διαφορετικός ήχος. Οι κασετίνες προέρχονται από τη μουσική της Λατ. Αμερικής και χρησιμοποιούνται και στη ορχήστρα με την ονομασία «woodblock» [γούντμπλοκ=κομμάτι ξύλου].

Η ρέντελα

Υλικά: Τρείς ξύλινες σπάτουλες

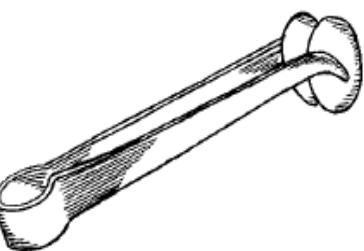

Είναι ένα κομμάτι ξύλο σαν σπάτουλα (μπορεί να χρησιμοποιηθεί μια επίπεδη σπάτουλα) στο οποίο δένονται χαλαρά με ένα λαστιχάκι από τις δύο μεριές δύο επίπεδα τετράγωνα ξύλα (π.χ. σπάτουλες χωρίς τη λαβή). Για να μένουν ανοικτά τρίβουμε λίγο τις ακμές των δύο ξύλων στο σημείο που δένονται (βλ. σχήμα).

Η ρέντελα κρατιέται από τη λαβή και παίζεται είτε κουνώντας το όργανο πάνω κάτω είτε κτυπώντας το πάνω στο άλλο χέρι. Η ρέντελα χρησιμοποιούταν παλαιότερα στα ιστιοφόρα για τις αλλαγές βάρδιας του τιμονιέρη. Μια παραπλήσια μορφή χρησιμοποιείται στη δυτική μουσική ως «καστανιέτα με λαβή»

Μασιές

Υλικά: Μία τσιμπίδα τζακιού,
μεταλλικά δισκάκια

Η μασιά είναι μια τσιμπίδα τζακιού που στην κάθε ανοικτή άκρη τοποθετούμε ροδέλες, καπάκια αναψυκτικών ή ζήλια (μικρά μεταλλικά δισκάκια με κοίλωμα).

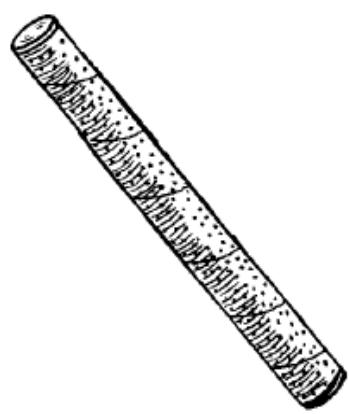
Παίζεται πιέζοντας την τσιμπίδα έτσι ώστε να κτυπήσουν οι άκρες μεταξύ τους. Η μασιά (από το μαζεύω) χρησιμοποιείται στην παραδοσιακή μουσική συνήθως με τρεις απολήξεις στα άκρα για να έχει πλουσιότερο ήχο.

Μπαστούνι της βροχής

Υλικά: Ένα μακρόστενο ρολό από χαρτόνι (για σχέδια)
3 κουτιά καρφίτσες
μια χούφτα ρύζι ή φακές

Το μπαστούνι της βροχής είναι απλή κατασκευή αλλά θέλει πολύ υπομονή. Μπήγουμε όλες τις καρφίτσες διάσπαρτα στο ρολό και ύστερα βάζουμε μέσα το ρύζι ή τις φακές κλείνοντας τα 2 ανοίγματα του ρολού.

Αναστρέφοντας αργά το ρολό, οι σπόροι που πέφτουν κτυπώντας τις καρφίτσες παραγόνται ένα ήχο σαν βροχή. Το μπαστούνι της βροχής προέρχεται από την Αφρική. Η πρωτότυπή του μορφή υπάρχει αυτούσια στη φύση: είναι από ένα είδος μπαμπού με σπόρους, και ίνες που καθυστερούν την πτώση τους. Χρησιμοποιείται συχνά σε λατρευτικές τελετές.

Τυμπανάκια

Υλικά: Γλάστρες ή κυλινδρικά κουτιά,
μεμβράνη,
σπάγκος περύπου 1 μέτρο

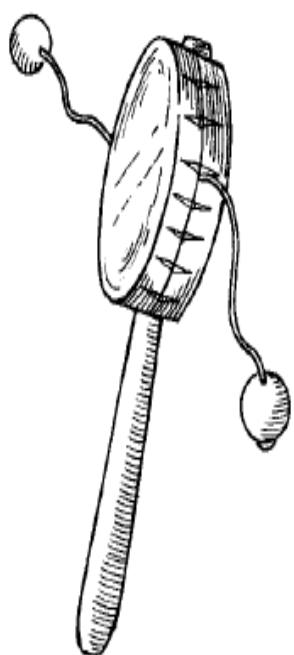

Κατασκευάζονται με μικρές γλάστρες (πήλινες ή πλαστικές) ή κυλινδρικά κουτιά στα οποία τεντώνουμε ένα ελαστικό υλικό (σαμπρέλα, κομμένο μπαλόνι, πλαστική ή δερμάτινη μεμβράνη) και το στηρίζουμε σφίγγοντας το στην περιφέρεια με ένα σπάγκο.

Παίζονται κτυπώντας με το χέρι ή με μπαγκέτα. Ανάλογα με το μέγεθος της γλάστρας ή του κουτιού και το τέντωμα της μεμβράνης παράγεται διαφορετικός ήχος. Μπορούμε π.χ. να δέσουμε μεταξύ τους δύο διαφορετικά τυμπανάκια κατασκευάζοντας ένα όργανο με δύο διαφορετικά ηχοχρώματα. Τα τυμπανάκια συναντιώνται σε πολλούς παραδοσιακούς πολιτισμούς και ιδιαίτερα στην Ινδία σε ζευγάρι («τάμπλα») και στην Αφρική επίσης σε ζευγάρι δεμένο μεταξύ τους («τόμ-τομ»).

Μικρό τυμπανάκι χεριού

Υλικά: Ένα κυλινδρικό κουτί (π.χ. από τυράκια La vache qui rit)
2 χάντρες,
λίγο σπάγκο, κόλλα
1 μακρύ ξυλάκι 20-30 εκ.

Η κατασκευή είναι απλή. Περνάμε το ξυλάκι κατά μήκος του κουτιού και το στερεώνουμε με κόλλα ενώ κάθετα στο ξύλο στερεώνουμε τα κομμάτια σπάγκου που στην άκρη τους έχουμε δέσει μια χάντρα. Το μήκος του σπάγκου πρέπει να είναι τόσο ώστε η χάντρα να φτάνει στο κέντρο του κουτιού.

Παίζεται περιστρέφοντας το ξύλο δεξιά και αριστερά ώστε οι χάντρες να κτυπούν στο κουτί.

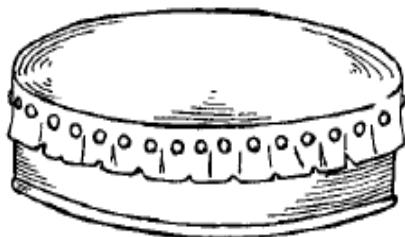
Τέτοια οργανάκια χρησιμοποιούνται έως σήμερα στην Αφρική.

Ντέφι

Υλικά: Ένα κόσκινο διαμέτρου 20-30 εκ.
μία μεμβράνη από πλαστικό φύλλο,
κομμάτι από μεγάλη σαμποτέλα ή δέρμα
30 πινέζες

Αφαιρούμε προσεκτικά από το κόσκινο τη σήτα ώστε να μείνει ο κύλινδρος μόνος του. Κόβουμε τη μεμβράνη στη διάσταση της διαμέτρου του κόσκινου αφήνοντας 1-2 εκατοστά στην άκρη. Στη συνέχεια στηρίζουμε τη μεμβράνη γύρω γύρω κοντά στο χειλός του κυλίνδρου με τις πινέζες προσέχοντας να είναι καλά τεντωμένη. (Ξεκινάμε σταυρωτά, μετά χιαστή κ.ο.κ.).

Παραλλαγές:

α) Μπορούμε να κατασκευάσουμε τον κύλινδρο με papier machet χρησιμοποιώντας σαν μήτρα μια φόρμα ζαχαροπλαστικής ή ένα κουτί.

β) μπορούμε να κρεμάσουμε αν θέλουμε και μικρά κουδουνάκια ή ροδέλες που συνηχούν κατά το κτύπημα.

Το ντέφι παίζεται με το χέρι ή -σπανιότερα- με κάποιο κρουστήρα. Συνήθως κρατιέται με το αριστερό χέρι από την περίμετρο και με το δεξί κτυπιέται στο κέντρο ή στην άκρη. Στα μεγάλα ντέφια μπορεί να παίζει και το αριστερό χέρι με τα δάκτυλα. Το ντέφι μπορεί να παχτεί και υγραίνοντας λίγο το δάκτυλο και το βίβοντάς το πάνω στη μεμβράνη.

Το ντέφι χρησιμοποιείται ήδη από τους αρχαίους πολιτισμούς. Στην αρχαία Ελλάδα ονομαζόταν «τύμπανον». Συναντιέται σε διάφορα μεγέθη, συχνά και με μικρά ελάσματα -τα «ζήλια» - στην περιφέρεια που ηχούν κατά το κτύπημα. Το μεγάλο ντέφι ονομάζεται και «νταϊρές». Από το 19ο αιώνα το ντέφι χρησιμοποιείται και στην κλασική ορχήστρα με το όνομα «ταμπουρίνο».

ΕΟ-ΜΩΡΕ ΕΟΚΑ

Επεξεργασία- Μ. Παύλου

Δημοτικό
Καλαματιανός

Eisagwagή   PE-   PE-

o μω ρέ E ó o κα a a ó λα τα a παι ai διά E

ó μω ρέ E ó o κα a a ó λα τα a παι ai διά E

ó κα ó - o λα τα παι διά a της

Kú πρου οι - οι λε ε βέ ντες E βέ ντες

1 VOLTA   2 VOLTA

1. ΕΟ-μωρέ, ΕΟΚΑ όλα τα παιδιά (δις)
ΕΟΚΑ όλα τα παιδιά της Κύπρου οι λεβέντες. (δις)
2. Όλοι-μωρέ, όλοι τ' αποφασίσαμε, (δις)
όλοι τ' αποφασίσαμε, για να ξεσκλαβωθούμε.(δις)
3. ΕΟ-μωρέ, ΕΟΚΑ, ΠΕΚΑ και ΑΝΕ (δις)
ΕΟΚΑ, ΠΕΚΑ και ΑΝΕ οι τρεις οι αδελφάδες.(δις)
4. Τις φλό-μωρέ, τις φλόγες της ελευθεριάς (δις)
τις φλόγες της ελευθεριάς κρατούμε σαν λαμπάδες.(δις)
5. Με προ-μωρέ, με προσταγή του Διγενή (δις)
με προσταγή του Διγενή κι ευχή του Μακαρίου. (δις)
6. Η Κυ-μωρέ, η Κύπρος θα λευτερωθεί (δις)
η Κύπρος θα λευτερωθεί με θέλημα Κυρίου. (δις)

ΘΑ ΠΑΡΩ ΜΙΑΝ ΑΝΗΦΟΡΙΑ

Επεξεργασία- Εναρμόνιση
Μάριος Παύλου

Μουσική: Κ. Κασσιανός
Στίχοι: Ε. Παλληκαρίδης

Εισαγωγή ΣΟΛ+ PE- ΣΙΒ+ ΝΤΟ+ PE-

6 PE- ΛΑ- ΣΟΛ- PE-

πά ρω μιαν α νη φο ριά θα πά ρω μο νο πά α α τια να
φή σωα δέλ φια συ γε νείς τη μά να τον πα τέ ε ε ρα μεσ'

10 ΣΟΛ+ PE- ΣΙΒ+ ΝΤΟ+ PE-

βρω τα σκα λο πά α τια α α που παν στη λευ τε ριά θ' α
τα λαγ κά δια πέ ε ρα α α και τις βου νο πλα γιές μεσ'

14 ΣΟΛ+ PE- ΣΙΒ+ ΝΤΟ+ PE-

τα λαγ κά δια πέ ε ρα α α και τις βου νο ο πλα α γιές

1. Θα πάρω μιαν ανηφοριά, θα πάρω μονοπάτια,
να βρω τα σκαλοπάτια, που παν στη Λευτεριά.
Θ' αφήσω αδέλφια, συγγενείς, τη μάνα, τον πατέρα,
μέσ' τα λαγκάδια πέρα και τις βουνοπλαγιές. (δις)
2. Ψάχνοντας για τη Λευτεριά θα' χω παρέα μόνη,
κατάλευκο το χιόνι, βουνά και ρεματιές.
Τώρα κι αν είναι χειμωνιά θα ρθει το καλοκαίρι,
τη Λευτεριά να φέρει σε πόλεις και χωριά. (δις)
3. Θα πάρω μιαν ανηφοριά, θα πάρω μονοπάτια,
να βρω τα σκαλοπάτια, που παν στη Λευτεριά.
Τα σκαλοπάτια θ' αινεβώ, θα μπώ σ' ένα παλάτι
το ξέρω θα 'ν' απάτη, δεν θα 'ν' αληθινό. (δις)
4. Μες το παλάτι θα γυρνώ ώσπου να βρω το θρόνο,
βασίλισσα μια μόνο να κάθεται σ' αυτό.
Κόρη πανώρια θα της πω, άνοιξε τα φτερά σου,
και πάρε με κοντά σου, μονάχα αυτό ζητώ. (δις)

<https://www.youtube.com/watch?v=-kDjQwgmENE>